

ШОВИНИСТ

АО

TERRY PRATCHETT

JINGO

©Terry and Lyn Pratchett 1997

First published by Victor Gollancz Ltd, London

cover illustration copyright © Josh Kirby

DISCWORLD® is a trade mark registered by Terry Pratchett

All rights reserved.

Тази творба е художествено произведение. Описаните имена, персонажи, места и случки са продукт на въображението на автора. Всички изказвания, случки, описания, информация и материали от всякакъв друг вид, съдържащи се в произведението, са само и единствено с цел забавление и не трябва да се разчита на тяхната точност, нито да бъдат правени опити да бъдат възпроизведени, тъй като това може да доведе до наранявания. Всички права запазени. Никаква част от тази книга не може да бъде ползвана или възпроизвеждана без изричното знание и писменото позволение на издателя.

ШОВИНИСТ

© Архонт – О, 2022

Всички права запазени.

Автор: © Тери Пратчет

Илюстрации: © Джош Кирби

Превод: © Елена Паскалева

Редактор: Владимир Зарков

Коректор: Станка Георгиева

Предпечат: Студиото на А

Издател: Архонт – О

Английска, второ издание

ISBN 978-954-422-153-9

ТЕРИ ПРАГЧЕТ

ШОВИНИСТ

София, 2022

Нощта беше безлунна и това беше *добре* за целите на Стабилния Джексън.

Бе излязъл на лов за любопитна сепия, наричана така защото, от една страна, е сепия, а от друга – много любопитна. С други думи – любопитството е любопитното при любопитните сепии.

Скоро след проявата на любопитство към ветроупорния фенер, който Стабилния Джексън повесваше зад кърмата на лодката си, те започваха да любопитстват за начина, по който някои от тях внезапно изчезваха с плясък към небето.

Някои сепии дори успяваха да проявят любопитство – наистина за много кратко време – към остро тризъбо нещо, доближаващо ги ужасно бързо.

Любопитните сепии са наистина много любопитни същества. За нещастие, не ги бива да правят връзка между събитията.

Стабилния Джексън трябваше да плава твърде дълго до точно този риболовен район, но пътешествието обикновено си заслужаваше усилията. Тъй като любопитните сепии бяха малки, безобидни, трудни за намиране и оценявани от познавачите като съществата с най-гадния вкус на света, те бяха много търсени в един определен вид ресторанти, където висококвалифицирани готвачи приготвяха с изключителна предпазливост блюда, несъдържащи и *следа от каквато и да е сепия*.

Главният проблем на Стабилния Джексън през тази безлунна нощ точно по средата на размножителния сезон, когато сепиите са особено любопитни към абсолютно всичко, беше, че въпросните квалифицирани готвачи май бяха излезли в морето и ги бяха изловили преди него.

Не се виждаше дори едно-едничко любопитно оченце. Беше изчезнала и останалата риба, а светлината обикновено я привличаше нощем. Всъщност Стабилния Джексън успя да зърне една-единствена рибка – тя се отдалечаваше изключително бързо по права линия.

Той остави тризъбеца си и отиде до другия край на лодката, където синът му Лес също се вираше съсредоточено в огряното от факлата море.

– Абсолютно нищо вече половин час – каза Стабилния.

– Тате, сигурен ли си, че сме на вярното място?

Стабилния хвърли поглед през рамо към хоризонта. Там се виждаше бледото сияние на град Ал-Кхали на клачианския бряг. Погледна в обратна посока. Другият хоризонт сияеше от светлините на Анкх-Морпорк. Лодката се полюшваше лекичко на половината път между двата града.

– Разбира се – отговори той, но видимо неуверен в думите си.

Защото морето изглеждаше странно притихнало. Нещо определено не беше наред. Лодката наистина се поклащаше под тях, но заради собствените им стъпки, не от вълните.

Усещането беше точно като пред буря. Но звездите блещукаха меко над тях и на небето не се виждаше къораво облаче. Звездите се отразяваха от повърхността на водата. А *това* не се случваше всеки ден.

– Струва ми се, че трябва да се разкараме бързо оттука – реши Стабилния.

Лес кимна към провисналото платно:

– Какво ще използваме вместо вятър, тате?

В този момент се чу плясък на весла. Вторачен напрегнато, Стабилния успя да различи силуета на друга лодка, която се беше насочила към тях. Той сграбчи риболовната си кука.

– Знаех си, че си ти, крадливо чуждоземно копеле!

Шумът на веслата стихна. Над водата прозвуча:

– Дано те изядат хиляда дяволи, проклет човек!

Другата лодка се плъзна към тях по водата. Изглеждаше чуждоземно, с изрисувани на носовата част очи.

– Всичките си ги изловил, а? Ей сега ще набуча задника ти на тризъбеца, измет такава!

– Моят ятаган сегинка ще пререже врата ти, нечисти сине на куче от женски пол!

Лес надникна през борда. Малки мехурчета въздух се пукаха със съскане на водната повърхност.

– Тате?

– Това там е Мазния Ариф! – сопна се баща му. – Добре го разгледай! Идва тук от години,

краде *нашата* сепия, злият лъжлив дребен дявол!

– Тате, там има...

– Ти натисни греблата, а аз ще избия черните му зъби ей сегичка!

Лес успя да чуе от съседната лодка глас:

– ... виждаш ли, синко, това е непочтеният крадец на риба...

– Греби! – провикна се баща му.

– Навеслата! – извика гласът от другата лодка.

– Чии са *всъщност* тези сепии, тате? – подвоуми се Лес.

– *Наши!*

– Как, дори преди да ги наловим ли?

– Просто млъкни и греби!

– Не мога да помръдна лодката, тате, закачили сме се за нещо!

– Тука е дълбоко сто фатома*, момче! *На какво* да се закачим?

Лес се опита да откачи веслото от предмета, който бавно изплуваше от бълбукащото море.

– Прилича ми на... петле, тате!

Изпод повърхността се разнесе необичаен шум. Звучеше малко като бавни удари на гонг.

– Петлите не могат да плуват!

– Но този е железен, тате!

Стабилния пролази към задния край на лодката.

Наистина беше петле, направено от желязо. Покриваха го водорасли и мидени черупки

* фатом – мярка за дължина, равна на 182 сантиметра – Б.пр.

и водата се оттичаше от него, докато то се издигаше стремително, но безшумно нагоре към звездите.

Беше прикрепено към кръстосана метална рамка. И като че на всеки от четирите ѝ краища беше изписана буква.

Стабилния приближи фенера още малко.

– Какво, по... – Освободи припряно веслото и седна до сина си. – Гребите с всички сили!

– Какво става, тате?

– Мълчи и гребите! Да се измъкваме оттук!

– Тате, морско чудовище ли е това?

– По-лошо от чудовище, синко! – изкрещя Стабилния, като бързаше водата с веслата.

Странният предмет вече се извисяваше доста над тях, прикрепен на нещо като кула...

– Но какво е това, тате?! *Какво е?*

– Това е проклет ветропоказател!

От геоложка гледна точка нямаше никакво особено раздвижване на земните пластове. *Потъването* на континентите обикновено е съпроводено от вулкани, земетресения и армади малки лодки, които превозват възрастни хора, нетърпеливи да съграждат пирамиди или мистични каменни кръгове сред нови земи, в които обладаването на истинска древна окултна мъдрост изглежда привлича като магнит момичетата. Но издигането на това парче земя едва предизвика леко вълнение в чисто физическата подредба на нещата. То, повече или по-малко,

просто се завърна на мястото си – плахо като котка, която се прибира след няколко дни скитане и знае, че господарят се е притеснявал.

Широка вълна, висока някакви си пет-шест стъпки, достигна бреговете на Кръглото море и стана повод за разговор. В някои от най-ниските и блатисти райони водата погълна няколко села с хора, за които никой, освен самите тях, не го беше грижа. Но в чисто геоложки смисъл нищо особено не се случи.

Само в чисто геоложки смисъл.

Това е *град*, тате! Погледни, виждат се прозорците и...

– Казах ти да мълчиш и да гребеш!

Морската вода се пенеше надолу по улиците.

Огромни, инкрустирани с водорасли сгради извираха с отлива ѝ.

Баща и син, се бореха да запазят посоката на лодката, докато вълните я завличаха. Но тъй като урок номер едно в лодкарското изкуство гласи, че докато гребеш, човек гледа в обратната посока, те не забелязаха другата лодка...

– Смахнат!

– Глупак!

– Да не си посмял да докоснеш къщите!

Тази земя принадлежи на Анкх-Морпорк!

Двете лодки се обикаляха във временен водовъртеж.

– Аз проявявам претенция върху тези земи от името на Серифа на Ал-Кхали!

– Ние първи я видяхме! Лес, кажи му, че я видяхме първи!

– Ние я видяхме първи, преди вие да я видите първи!

– Лес, ти нали видя, че тоя се опита да ме халоса с веслото си!

– Но, тате, ти пък се опитваше да го научиш на тризъбеца си...

– Погледни, Акхан, по какъв незаслужаващ доверие начин ни напада този човек!

Киловете на двете лодки застъргаха и те полегнаха настрани, като затънаха дълбоко в дънната тиня.

– Погледни, тате, каква интересна статуя...

– Кракът му си позволи да стъпи на клачианска земя! Крадец на сепии!

– Разкарай кирливите си сандали от анкх-морпоркската територия!

– Ох, тате!...

Двамата рибари спряха да си крещят, за да си поемат дъх. Покрай тях накриво притичваха раци. Водата се отцеждаше от дрипавите водорасли и дълбаеше пътечки из сивия нанос.

– Тате, виж и керемидите им са цветни!...

– Моя е!

– *Моя!*

Лес се спогледа с Акхан. Само за секунда, но тя беше натоварена със значително количество информация, като се започне със споделеното разбиране за явното и с галактически размери недоразумение да имаш родители и се продължи нататък.

– Тате, ние всъщност *не бива* да... – започна Лес.

– Ти да мълчиш! Аз мисля за *твое* бъдеще, момко!

– Да, но на кого му пука кой я е видял пръв? Всички сме на стотици мили от домовете си! Искам да кажа, че никой няма да разбере!

Двамата ловци на сепии се вторачиха един в друг. Съхнещите сгради израстваха наоколо. В тях зееха ями, може би някогашни входове, кухи отвори, които вероятно са били прозорци, но сега всичко вътре чезнеше в тъмнина. За кой ли път Лес си въобрази, че чува нещо хлъзгаво да се промъква към тях.

Стабилния Джексън се покашля.

– Момчето е право – промърмори той. – Тъпо е да се караме. Само ние четиримата сме.

– Действително – отвърна Ариф.

Те отстъпиха едновременно назад, всеки внимателно наблюдаваше другия. След това почти в един глас изкрещяха:

– Грабвай лодката!

Настъпиха няколко конфузни секунди, после всяка двойка, понесла над главите си своята лодка, се затича, подхлъзвайки се, по калната улица.

Наложим се обаче да спрат и да се върнат, разменяйки си обиди от типа на „И похитител на деца на всичкото отгоре!“, за да вземе всеки своя си син.

Както всеки студент по история знае, славата увенчава не този изследовател, който пръв стъпи с крак върху девствената земя, а този,

който пръв успее да прибере въпросния крак
вкъщи. А ако кракът му все още е прикрепен
към тялото, това се счита за бонус.

Анкх-морпоркските ветропоказатели скри-
буцаха под напорите на вятъра.

Малко от тях изобразяваха всъщност
представители на *Avis domestica*. Имаше
най-различни по форма дракони, риби и дру-
ги най-разнообразни животни. На покрива на
Гилдията на убийците проскърцваше силует
на един от нейните членове, с развят плащ и
кинжал в бойна готовност. Върху Гилдията на
просящите тенекиена ръка молеше за четвърт
долар. Голямо медно прасе душеше вятъра от
покрива на Гилдията на касапите. На върха на
Гилдията на крадците се въртеше внимателно
истински, макар и посмалил се нелицензиран
крадец, което показваше на какво е способен
човек, ако се постарее, или поне на какво е спо-
собен човек, осмелил се да краде без лиценз.

Ветропоказателят от покрива на библиотека-
та на Невидимия университет изоставаше и не
помръдваше повече от половин час, но миризма-
та на море така или иначе се носеше над града.

На площад Сатор съществуваше стар оби-
чай – речите пред публика да се изнасят от
висотата на бирена бъчва. „Речи“ е всъщност
известно разтягане на понятието, за да покрие
дейността на всевъзможните декламатори, ора-
тори и мяркащи се тук-там самовглъбени мрън-
кала, които стърчаха сред тълпата. И също по

традиция хората изричаха това, което имаха на ум, с най-високия възможен глас. Говореше се, че патрицият гледа благосклонно на този обичай. Наистина гледаше. И то много отблизо. Вероятно плащаше на някого да води записки.

Това правеше и Стражата. Командир Ваймс си повтаряше непрекъснато, че не става дума за шпиониране. Шпиониране е, когато дебнеш и слухтиш под хорските прозорци, а не когато на човек му се налага да отстъпи няколко крачки назад, за да не оглушее.

Той измъкна нехайно клечка кибрит и я драсна в сержант Детритус.

– Туй бях аз, сър – изрече тролът с укор.

– Извинявай, сержант – промърмори Ваймс, докато палеше пурата си.

– Нема нищо.

Двамата отново насочиха вниманието си към ораторите.

„От вятъра ще да е – помисли Ваймс. – Вятърът носи нещо ново...“

Обикновено ораторите покриваха всички възможни теми, някои на границите на нормалното или дори в далечните мирни долини отвъд тях. Но днес Ваймс изглежда беше попаднал на мономаниаци.

– ... време е да им дадем добър урок! – изпищя най-близкият. – Защо нашите така наречени водачи не чуят гласа на народа? Анкх-Морпорк си е изпатил достатъчно от тези наперени чуждоземни разбойници! Те крадат нашата риба, отмъкват нашата стока, а сега искат да откраднат и нашата земя!

„Щеше да бъде по-добре, ако хората го поощряваха“ – каза си Ваймс. Хората поначало аплодираха ораторите демократично, повече с цел да ги подкукуросат. Но тълпата около този човек просто кимаше с одобрение. „Те всъщност разсъждават върху думите му...“

– Те откраднаха моята стока! – извика ораторът от другата му страна. – Това е една проклета пиратска империя! Взеха кораба ми на абордаж! И то в анкх-морпоркски води!

Тълпата зашумя възмутено.

– И какво ви откраднаха, господин Дженкинс? – разнесе се глас.

– Товар най-фина коприна!

Тълпата издиша със съскане.

– Ах! Значи не е сушена рибешка карантия и развалено месо? Защото това е обичайното ви кargo, доколкото ми е известно.

Господин Дженкинс се напрегна да различи кой говори.

– Най-фини коприни! – повтори. – И какво ги е грижа управниците на града за това? Нищо!

Чуха се виковете: „Позор!“.

– Управата на града беше ли уведомена? – подхвърли гласът.

Хората се заозъртаха. След което тълпата се разтвори леко, за да разкрие фигурата на командир Ваймс от Градската стража.

– Добре де, всъщност... аз... – започна Дженкинс. – Ъ-ъ, аз...